

ENERĢĒTISKĀS KOKSNES TIRGUS VALSTĪ UN EIROPĀ

MEŽA KONSULTĀCIJU
PAKALPOJUMU CENTRS

Baltic ForBio

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

LATVIJAS LAUKU
KONSULTĀCIJU UN
IZGLĪTĪBAS CENTRS

BIOMASA, KAS IZMANTOJAMA SILTUMA UN ELEKTROENERĢIJAS IEGUVEI

Enerģētisko koksni veido:

enerģētiskas koksnes plantācijās
izaudzētā koksne

kokapstrādes atlikumi

Mežizstrādes procesā iegūta enerģētiskā koksne ir:

mežizstrādes atliekas (koku
biomasa, kas paliek mežā pēc
cirsmu izstrādes)

malka

sīkkoksne (kopšanas cirtēs,
pameža tīrīšanā, ceļmalu,
lauksaimniecības zemju grāvju
u.c. tīrīšanas procesā iegūta
koksne)

celmi un lielās koku saknes

KAS IR ENERĢĒTISKĀ KOKSNE?

KĀDI IR ENERĢĒTISKĀS KOKSNES AVOTI?

Galvenā cirte –

enerģētisko koksni iegūst no mežizstrādes atliekām

(zari, galotnes, nestandarta stumbra daļas, sīkkoki un zalenis)

Kopšanas cirte –

enerģētisko koksni iegūst no augšanā atpalikušiem kokiem, pameža, izcirsto koku vainagu daļas

---

Latvijā biežāk pielietojama šķeldas ražošanas shēma:

mežizstrādes atliekas pieved uz augšgala krautuvi

žūšanas process no 3 līdz 12 mēnešiem
(atkarībā no materiāla un laikapstākļiem)

augšgala krautuvē šķeldo ar uz
lauksaimniecības traktoriem montētiem
pārvietojamiem šķeldotājiem

piegādā šķeldu patērētājam

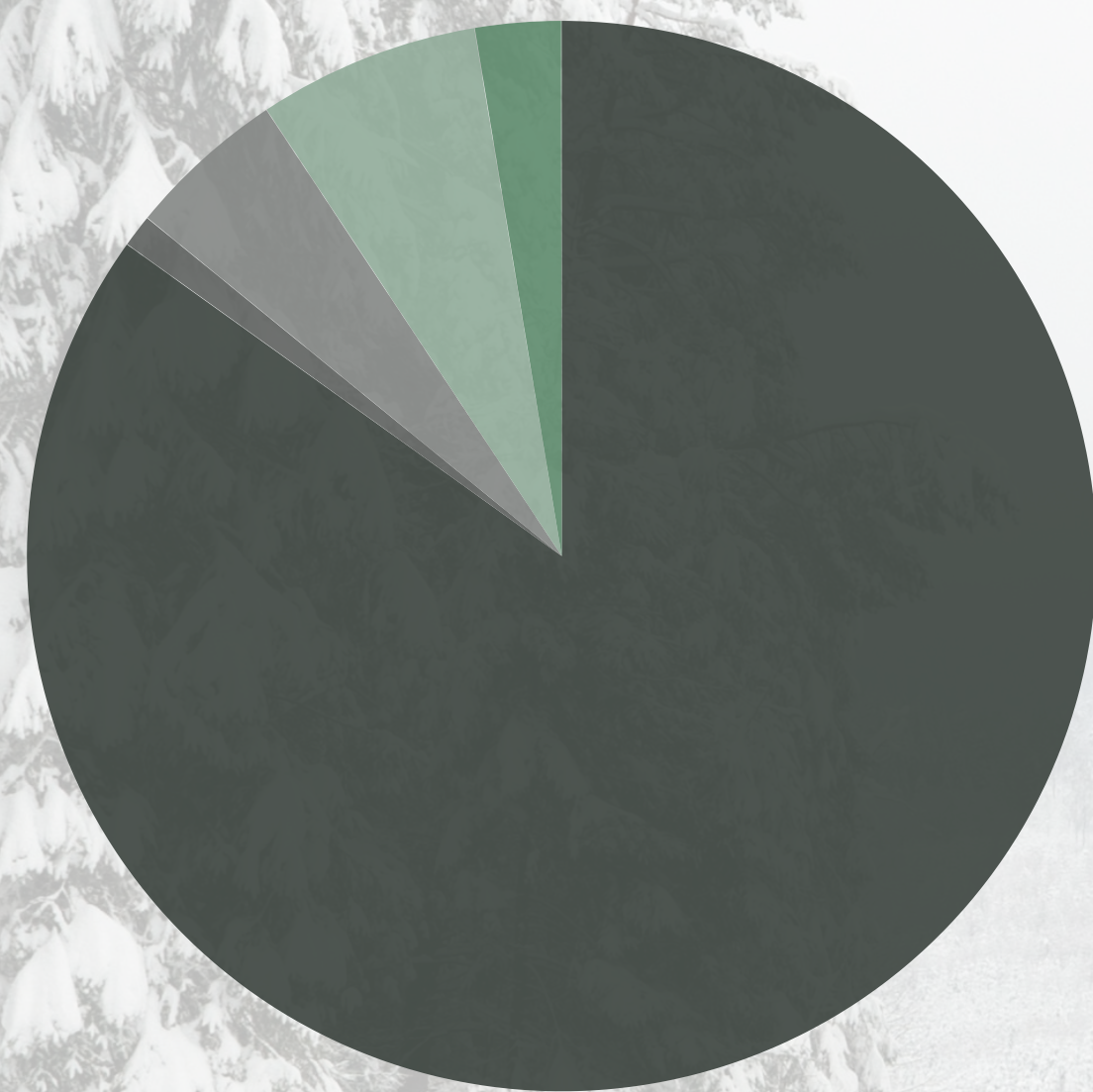

KOKSNES BIOMASAS PIEPRASĪJUMS VALSTĪ, TENDENCES, PROGNOZES

Meža nozare eksportē aptuveni **75%** no saražotās produkcijas. Meža nozares ārējās tirdzniecības balance ir pozitīva, t.i. Latvijas meža nozares produkcijas eksporta apjoms pārsniedz importu.

MEŽA PRODUKCIJAS EKSPORTS 2019. gadā

Koksne un tās izstrādājumi:

- koksne un tās izstrādājumi (84.9%)
- celuloze un pārstrādātā makulatūra (1%)
- papīrs un kartons, to izstrādājumi (4.8%)
- koka mēbeles (6.7%)
- koka būvkonstrukcijas un rotaļlietas (2.6%)
- sērkočiņi (0%)

zāgmateriāli – 26,2 %

kurināmā koksne - 17,7 %

saplāksnis 8,8 %

apaļie kokmateriāli- - 8,8 %

kokskaidu plātnes - 6,7 %

namdaru un galdniecības
izstrādājumi 5,6 %

gatavā tara 3,7 %

pārējie koksnes izstrādājumi
(t.sk. neklasificēti) 2,7 %

profilēti zāgmateriāli 1,6 %

koka pāļi, nūjas u.tml.
izstrādājumi 1,1 %

blīvinātu kokmateriālu
izstrādājumi 0,7 %

izstrādājumi no
kokšķiedru plātnēm 0,4 %

izstrādājumi
mājsaimniecībām un
dekorēšanai 0,3 %

kokogles 0,2 %

kokšķiedru plātnes 0,2 %

finieris 0,1 %

koka gulšņi 0,1 %

NOKLAUSIES AUDIO IERAKSTU ŠEIT

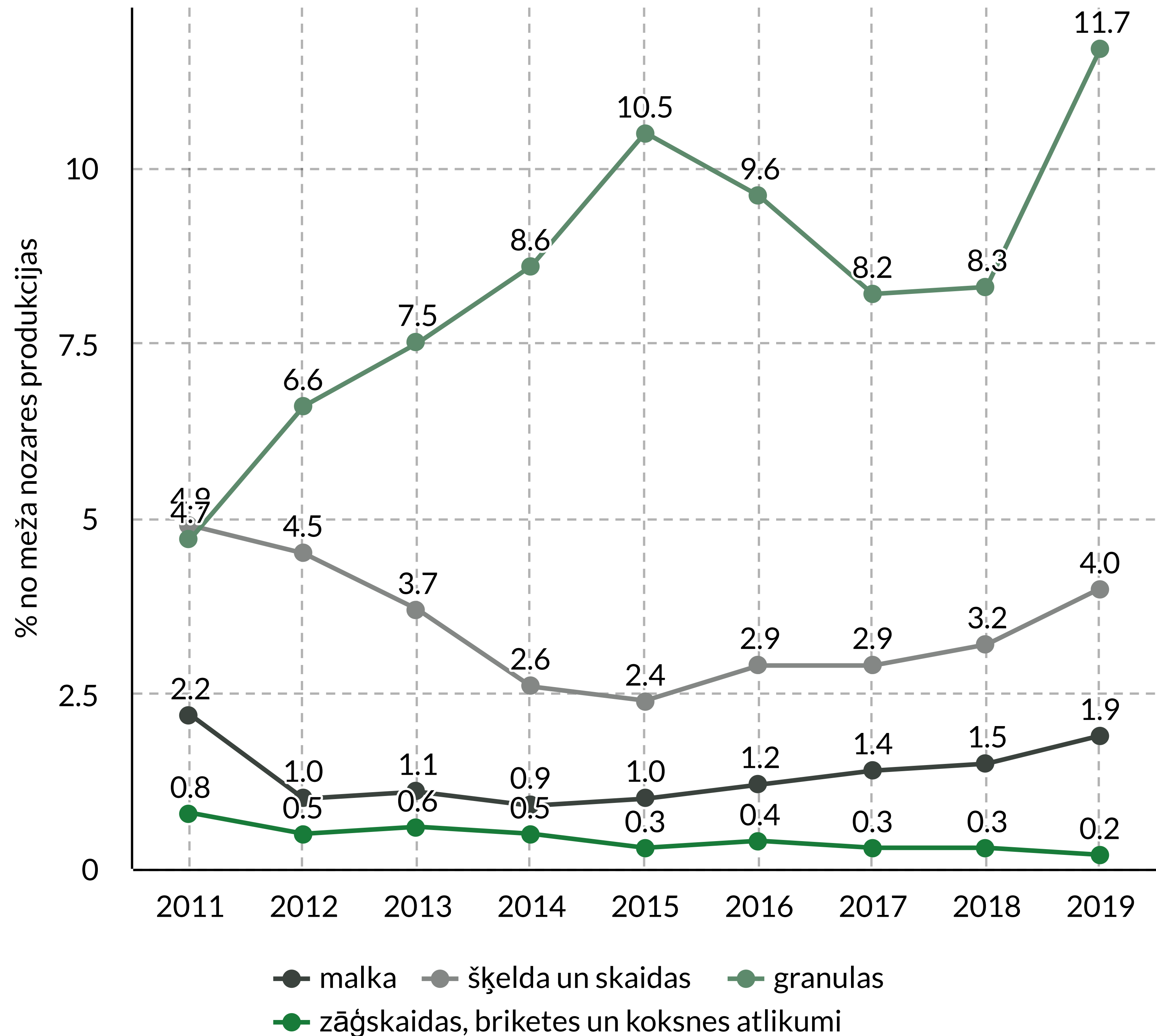

KURINĀMĀS KOKSNES EKSPORTS NO LATVIJAS

PROCENTUĀLI NO MEŽA NOZARES PRODUKCIJAS

1

NOKLAUSIES
AUDIO IERAKSTU ŠEIT

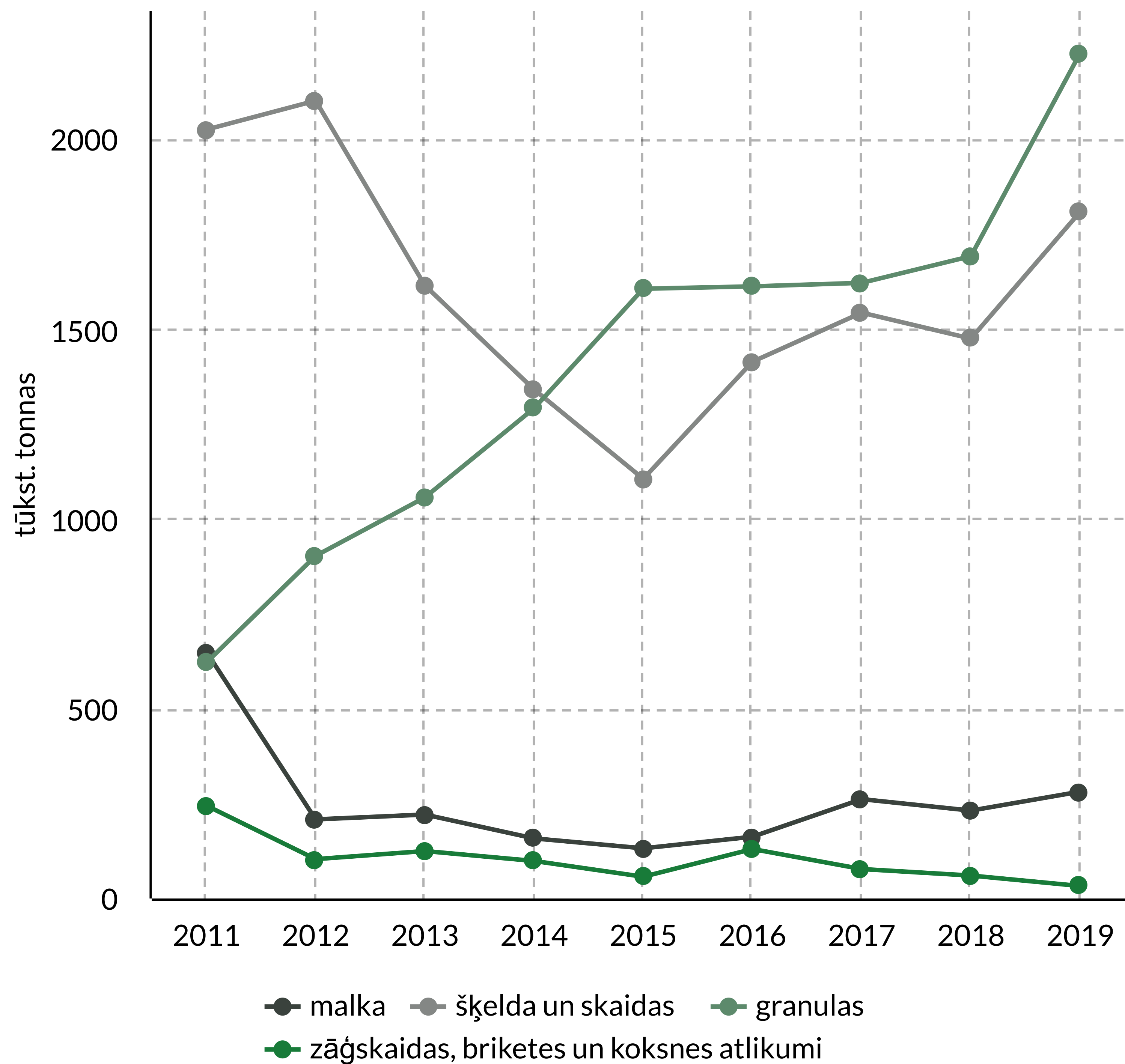

KURINĀMĀS KOKSNES EKSPORTS NO LATVIJAS

MEŽA NOZARES PRODUKCIJAS EKSPORTS 2011 - 2019

2

NOKLAUSIES
AUDIO IERAKSTU ŠEIT

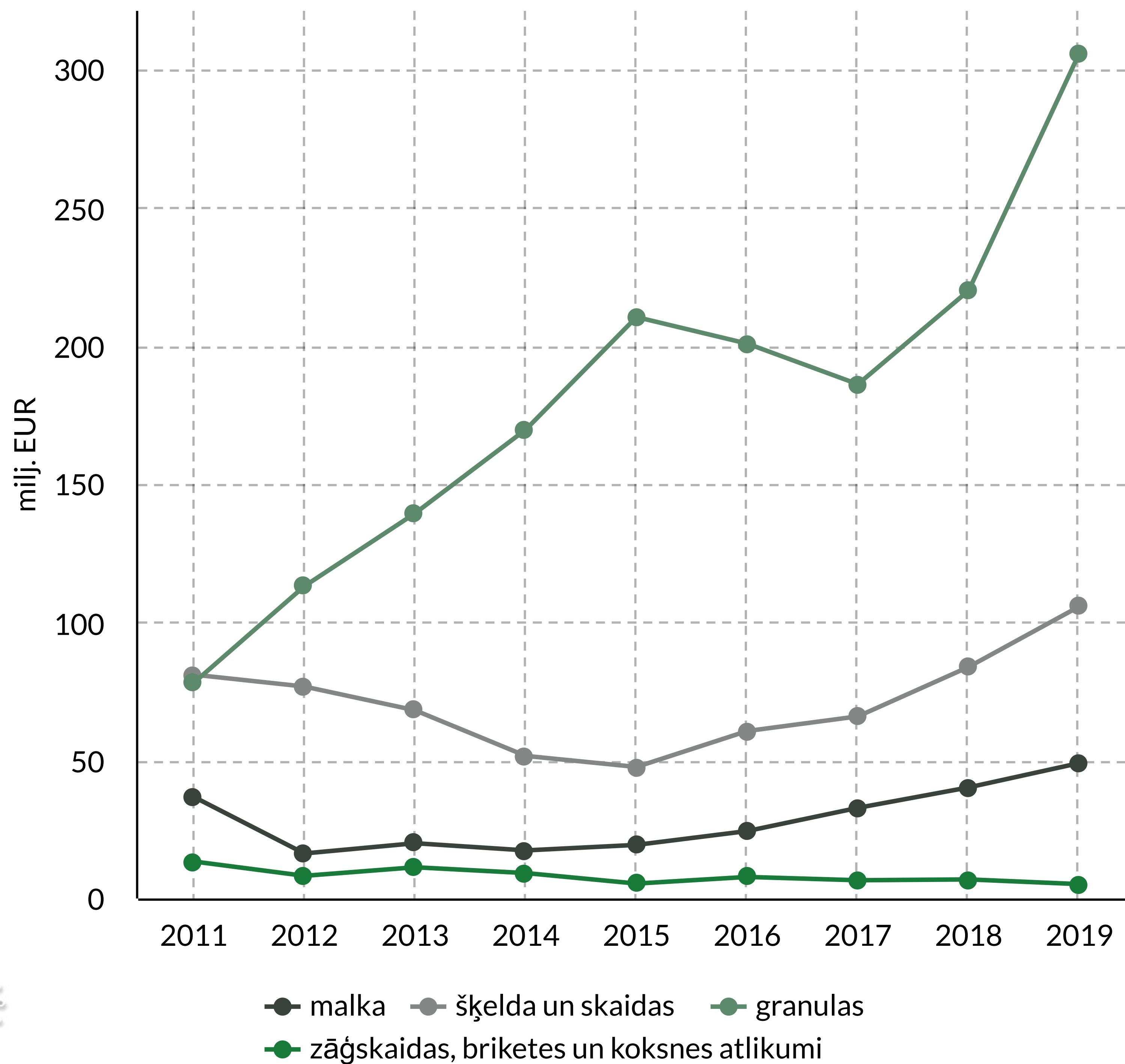

KURINĀMĀS KOKSNES EKSPORTS NO LATVIJAS

MEŽA NOZARES PRODUKCIJAS EKSPORTS NAUDAS IZTEIKSMĒ

3

NOKLAUSIES
AUDIO IERAKSTU ŠEIT

Meža nozares produkcijas
eksports
2019. gada janvāris - marts

956 585 800 EUR

no tās kurināmā koksne ir

167 884 200 EUR,

kas ir **17,6 %** no
meža nozares produkcijas

Meža nozares produkcijas
eksports
2020. gada janvāris - marts

853 999 400 EUR

no tās kurināmā koksne ir

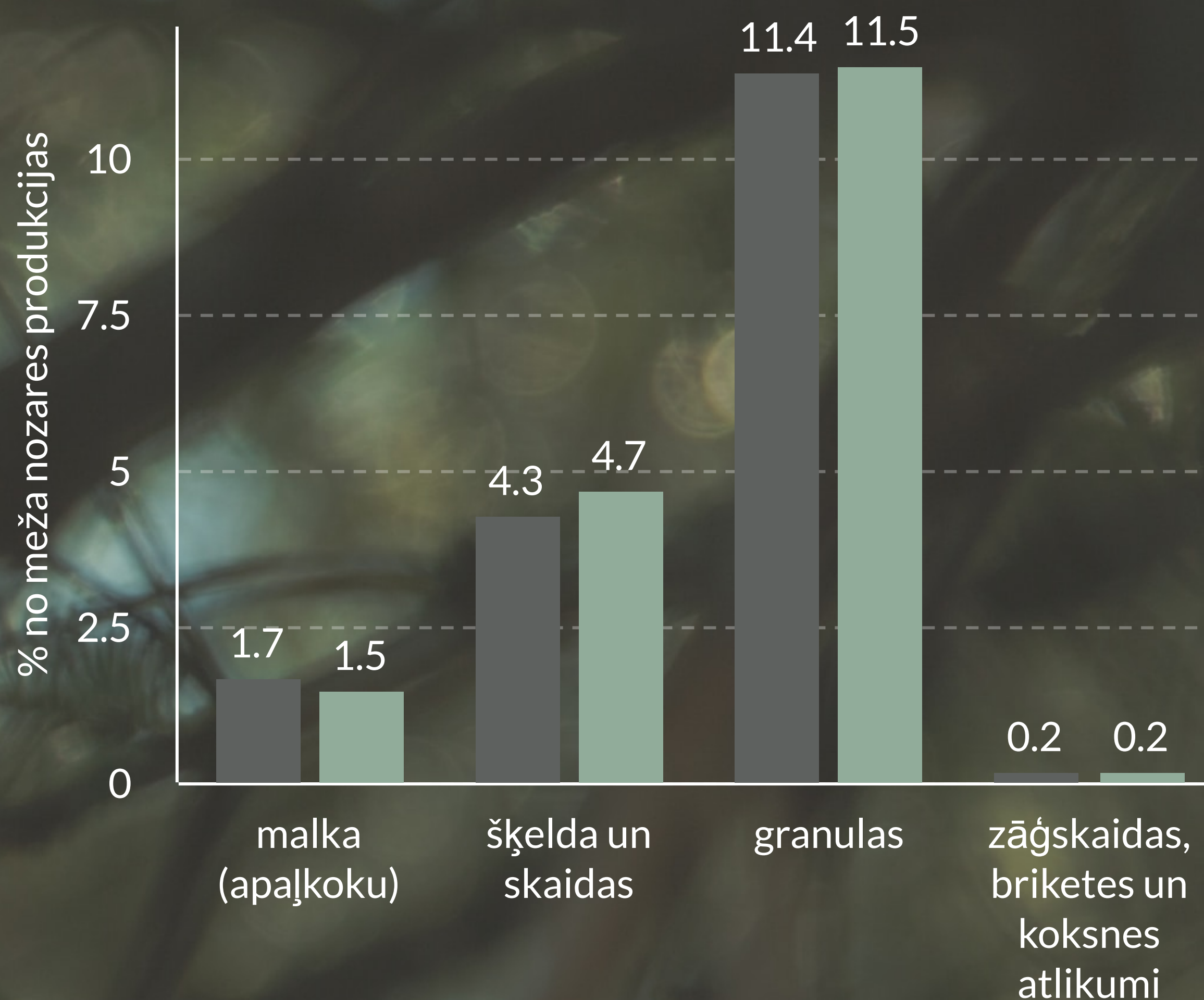
156 533 600 EUR,

kas ir **18,3 %** no
meža nozares produkcijas

KURINĀMAS KOKSNES EKSPORTS NO LATVIJAS 1

PROCENTUĀLI NO MEŽA NOZARES PRODUKCIJAS

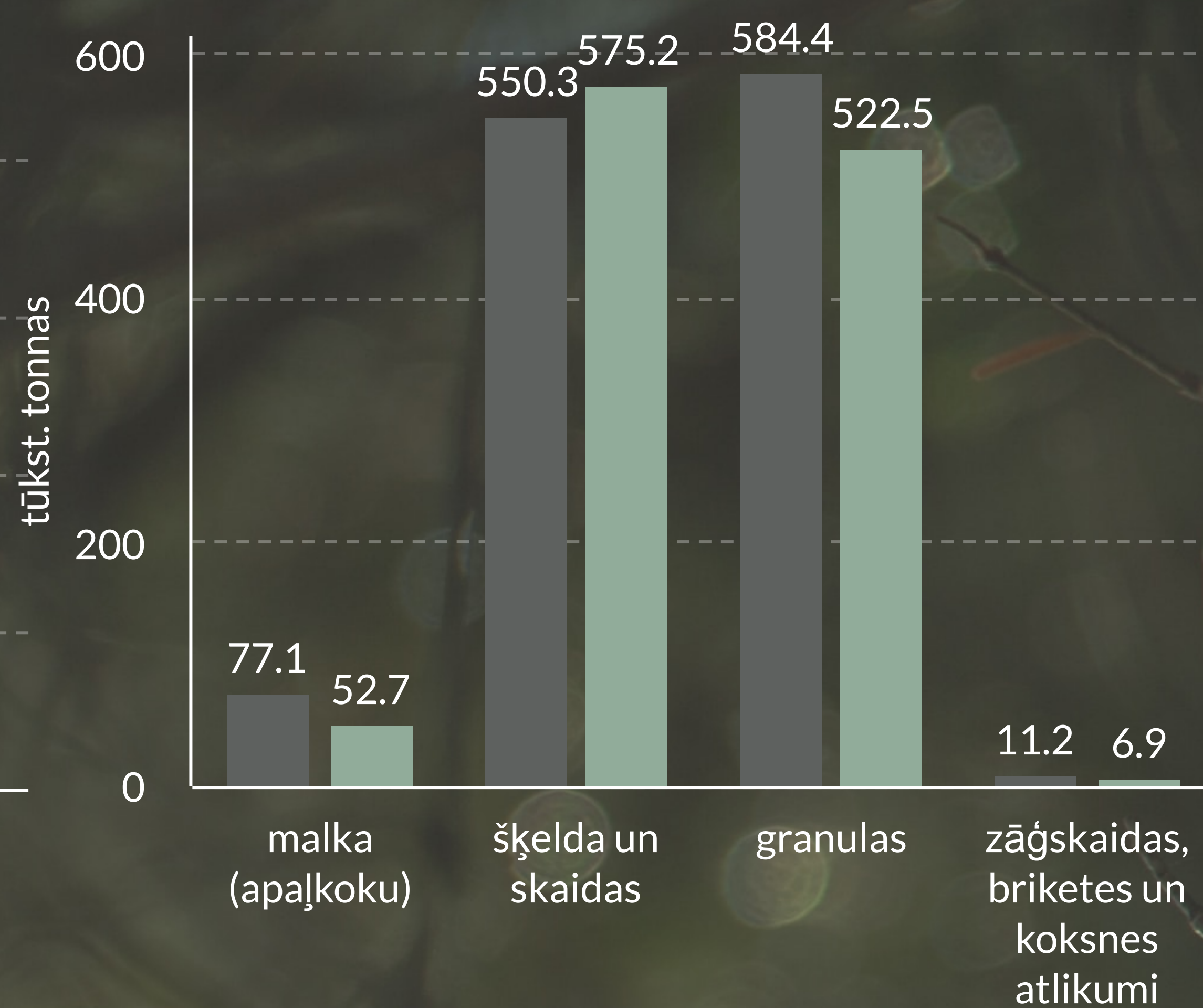

2019 2020

NOKLAUSIES AUDIO IERAKSTU ŠEIT

DAUDZUMS ATTIECĪGĀS MEŽA NOZARES PRODUKCIJAS

2019 2020

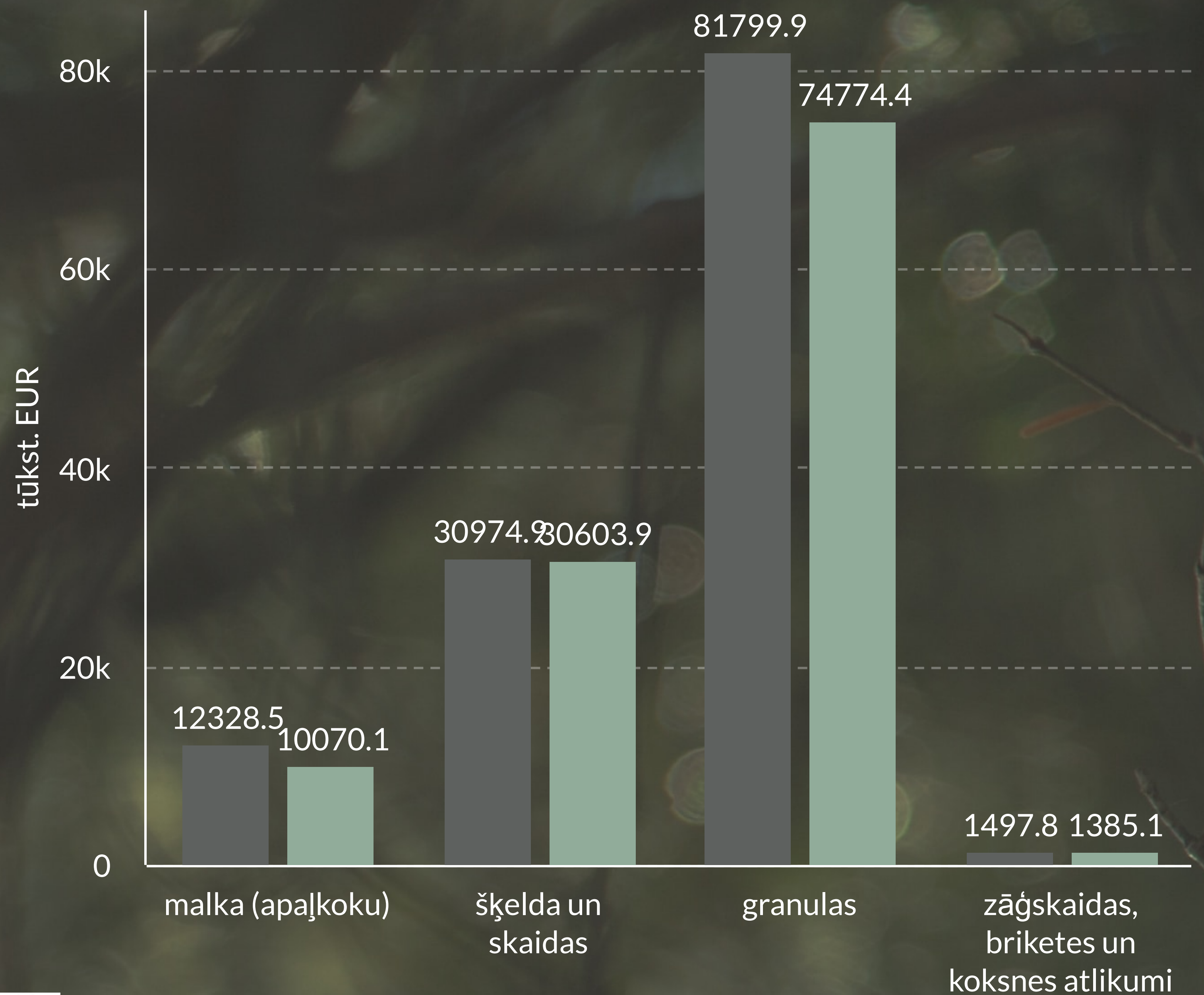
NOKLAUSIES AUDIO IERAKSTU ŠEIT

KURINĀMAS KOKSNES EKSPORTS NO LATVIJAS 2

ATTIECĪGĀ MEŽA
NOZARES
PRODUKCIJA
MONETĀRĀ
IZTEIKSMĒ

NOKLAUSIES
AUDIO IERAKSTU ŠEIT

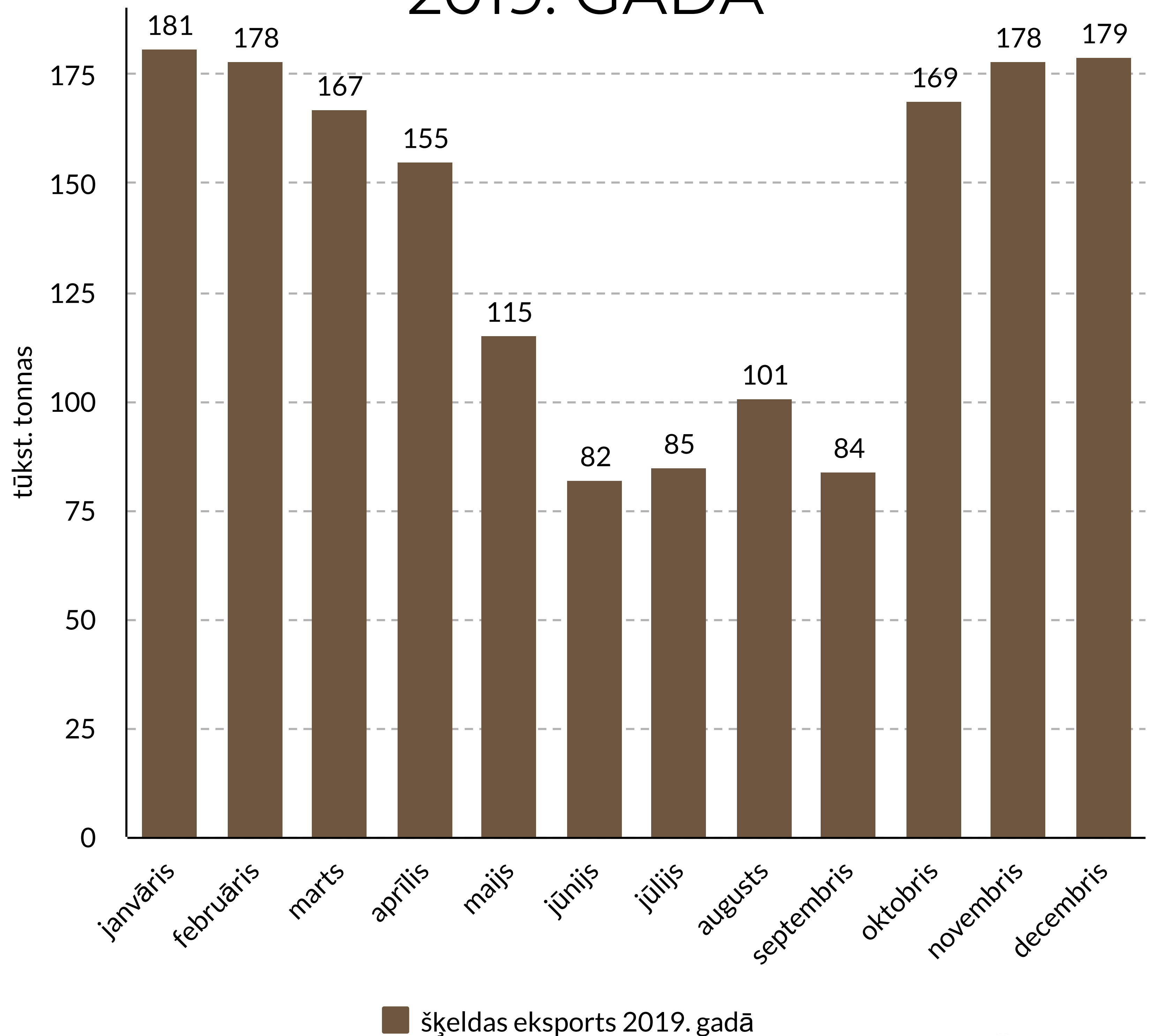
2019. gada janvāris līdz marts

2020. gada janvāris - marts

ŠĶELDAS EKSPORTS PA MĒNEŠIEM 2019. GADĀ

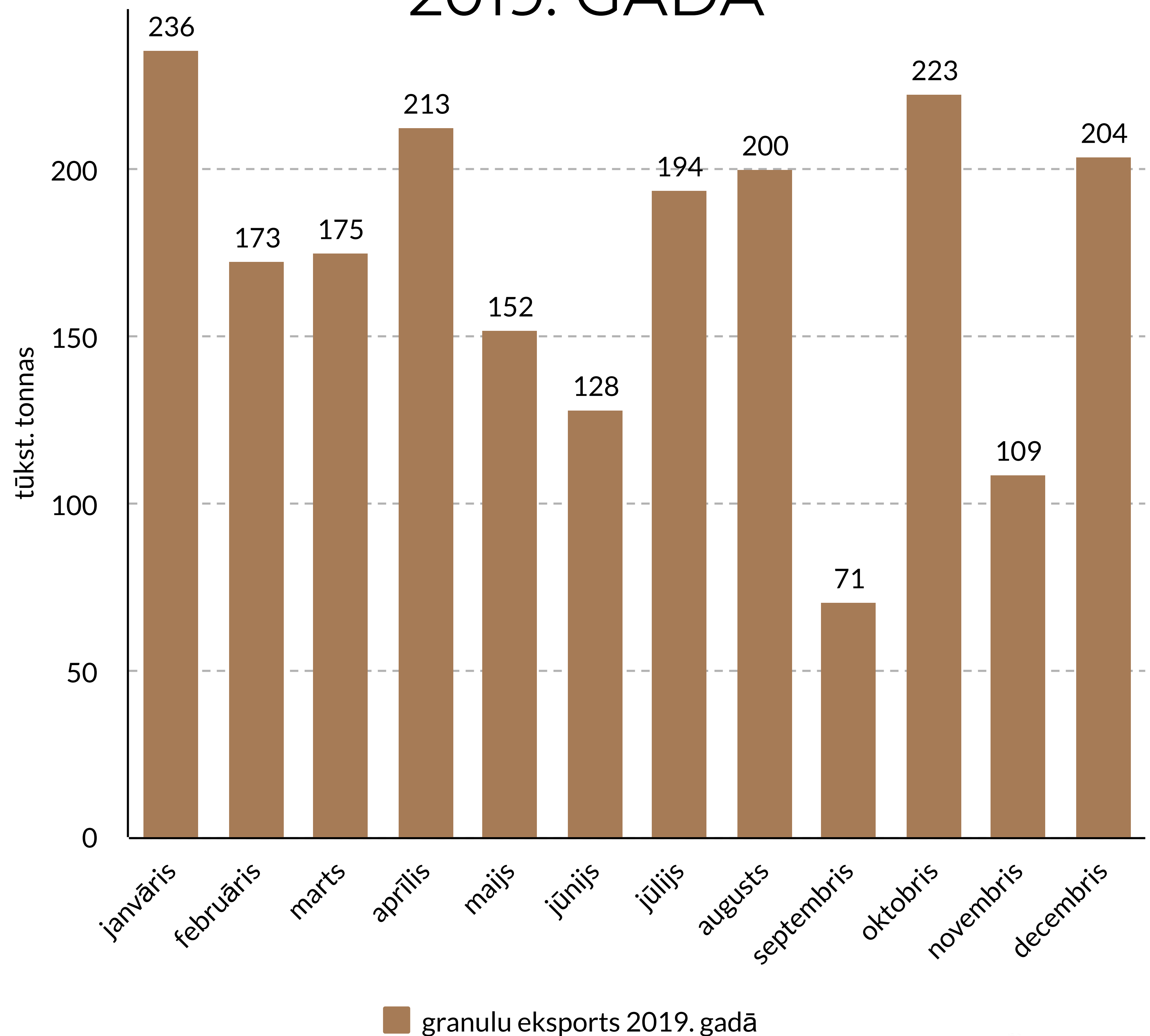

NOKLAUSIES AUDIO IERAKSTU ŠEIT

GRANULU EKSPORTS PA MĒNEŠIEM 2019. GADĀ

NOKLAUSIES AUDIO IERAKSTU ŠEIT

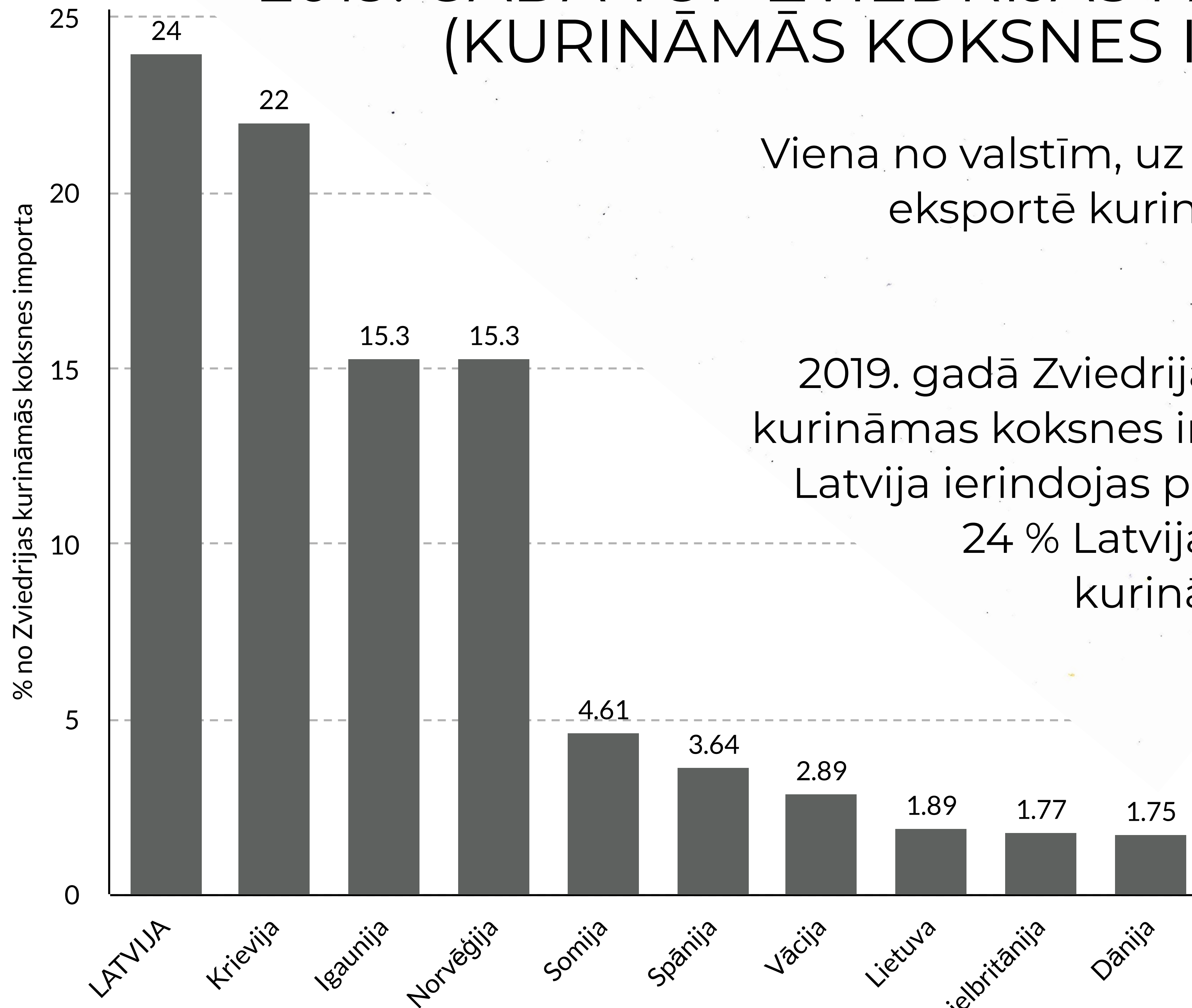

2019. GADA TOP ZVIEDRIJAS PARTNERU (KURINĀMĀS KOKSNES IMPORTĀ)

Viena no valstīm, uz kurieni Latvija eksportē kurināmo koksnī, ir Zviedrija.

2019. gadā Zviedrijas reitingā par kurināmas koksnes importētājiem, Latvija ierindojas pirmajā vietā ar 24 % Latvijas eksportētās kurināmas koksnes.

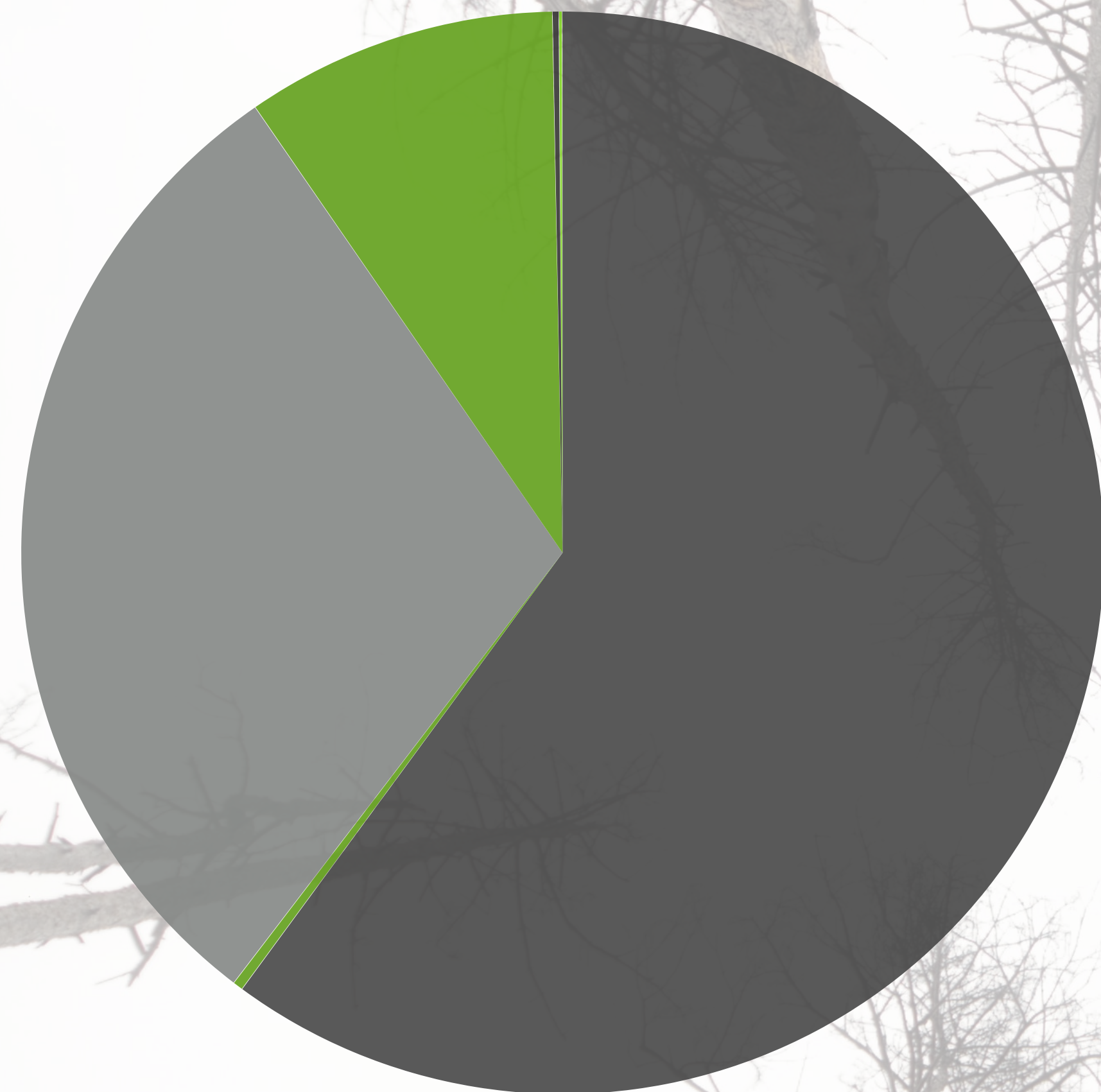
■ 2019. gada janvāris līdz marts

NOKLAUSIES AUDIO
IERAKSTU ŠEIT

MEŽA PRODUKCIJAS IMPORTS 2019. GADĀ

Koksne un tās izstrādājumi:

zāģmateriāli – 26,2 %

kurināmā koksne - 17,7 %

saplāksnis 8,8 %

apaļie kokmateriāli - 8,8 %

kokskaidu plātnes - 6,7 %

namdaru un galdniecības
izstrādājumi 5,6 %

gatavā tara 3,7 %

pārējie koksnes izstrādājumi
(t.sk. neklasificēti) 2,7 %

profilēti zāģmateriāli 1,6 %

koka pāļi, nūjas u.tml. izstrādājumi 1,1 %

blīvinātu kokmateriālu izstrādājumi 0,7 %

izstrādājumi no kokšķiedru plātnēm 0,4 %

izstrādājumi mājstāipniecībā
un dekorēšanai 0,3 %

kokogles 0,2 %

kokšķiedru plātnes 0,2 %

finieris 0,1 %

koka gulšņi 0,1 %

■ koksne un tās izstrādājumi (60.1%)

■ celuloze un pārstrādātā makulatūra (0.3%)

■ papīrs un kartons, to izstrādājumi (30%)

■ koka būvkonstrukcijas un rotallietas (0.2%)

■ koka mēbeles (9.3%)

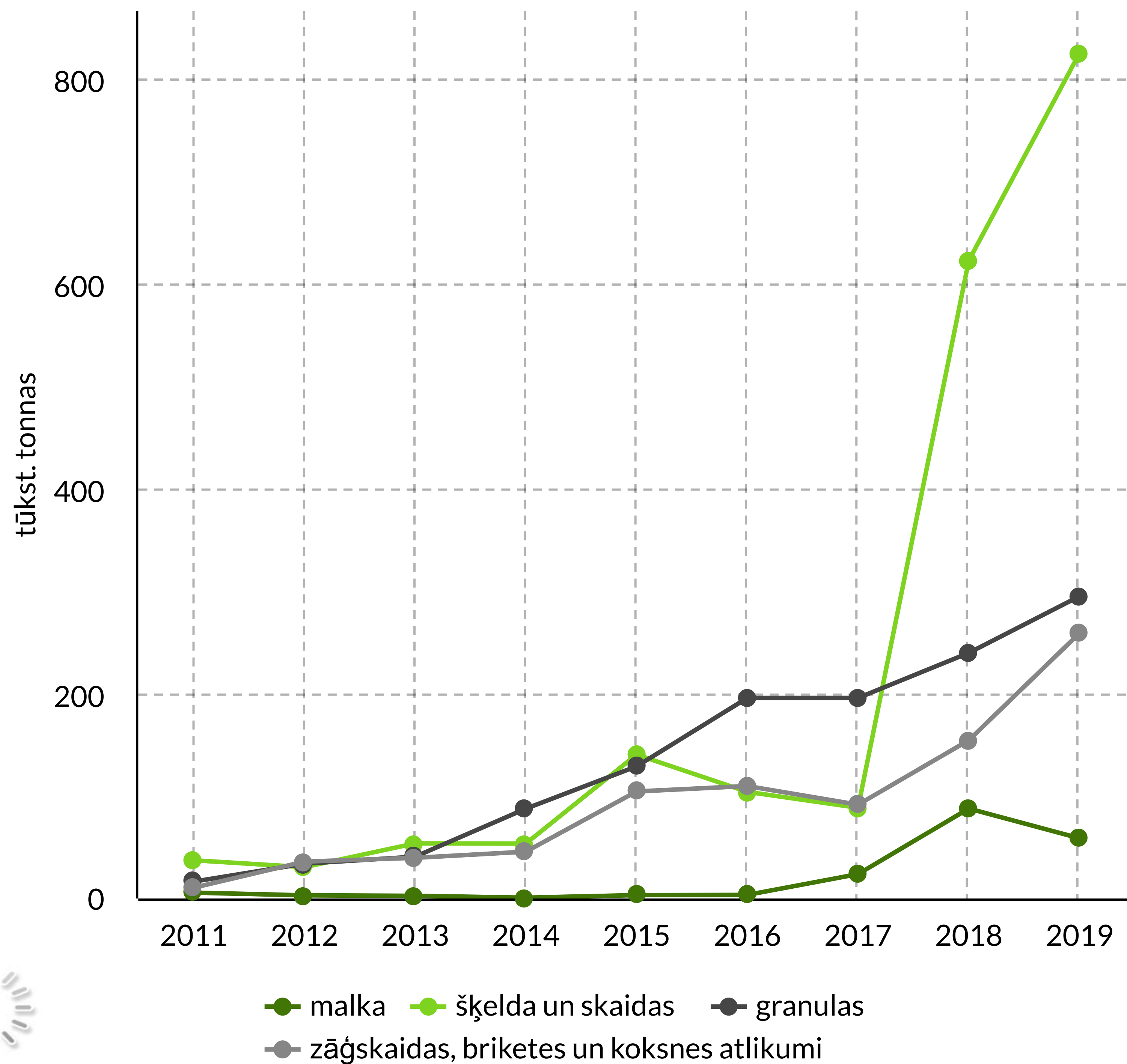
■ sērkociņi (0.1%)

NOKLAUSIES AUDIO IERAKSTU ŠEIT

KURINĀMAS KOKSNES IMPORTS PA GADIEM

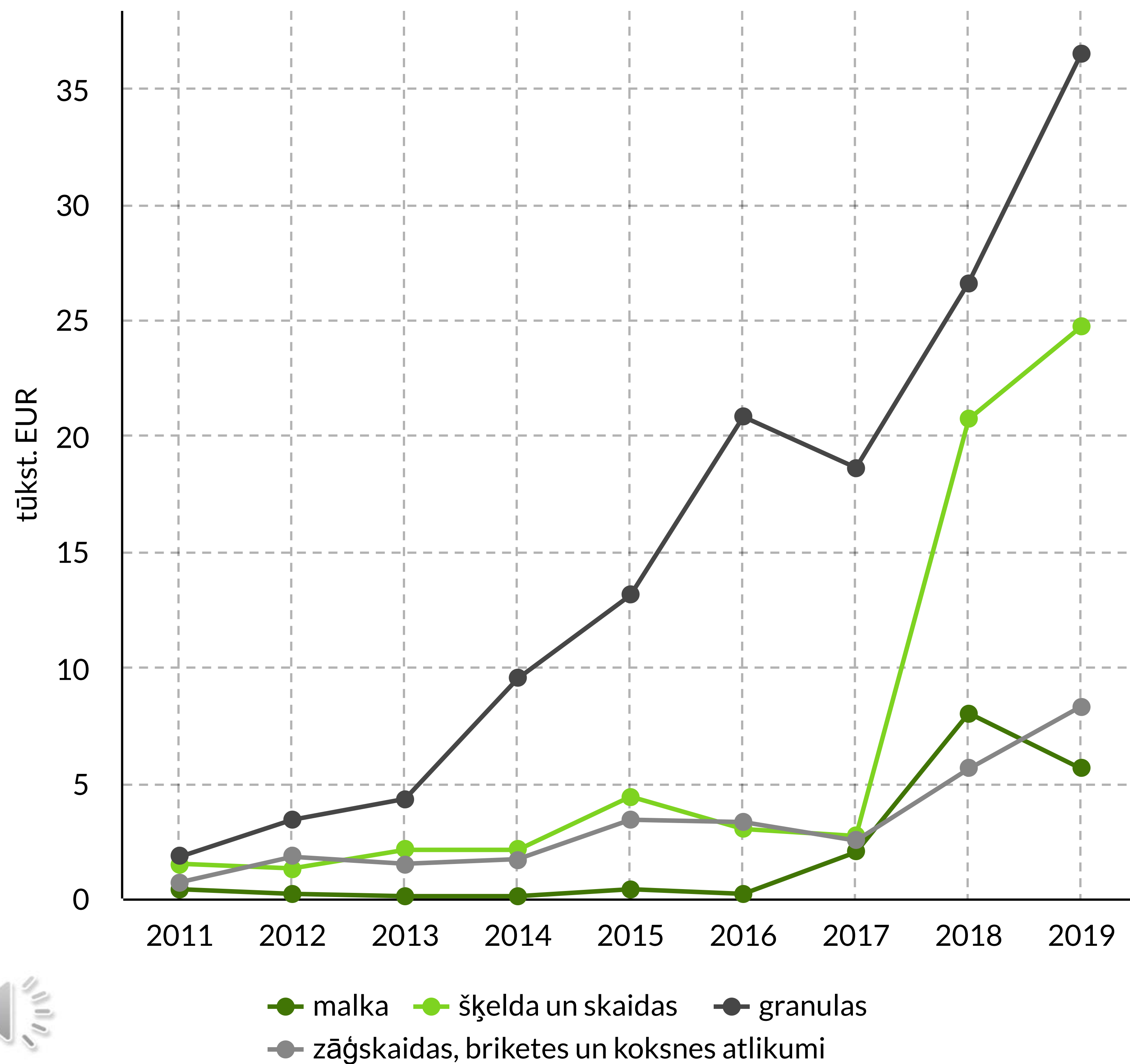

NOKLAUSIES
AUDIO IERAKSTU ŠEIT

KURINĀMAS KOKSNES IMPORTS PA GADIEM

NOKLAUSIES
AUDIO IERAKSTU ŠEIT

Meža nozares produkcijas
imports
2019. gada janvāris - marts

326 242 100 EUR

no tas kurināmā koksne ir

21 806 100 EUR,

kas ir **6,7 %** no meža
nozares produkcijas

Meža nozares produkcijas
imports
2020. gada janvāris - marts

294 319 400 EUR

no tas kurināmā koksne ir

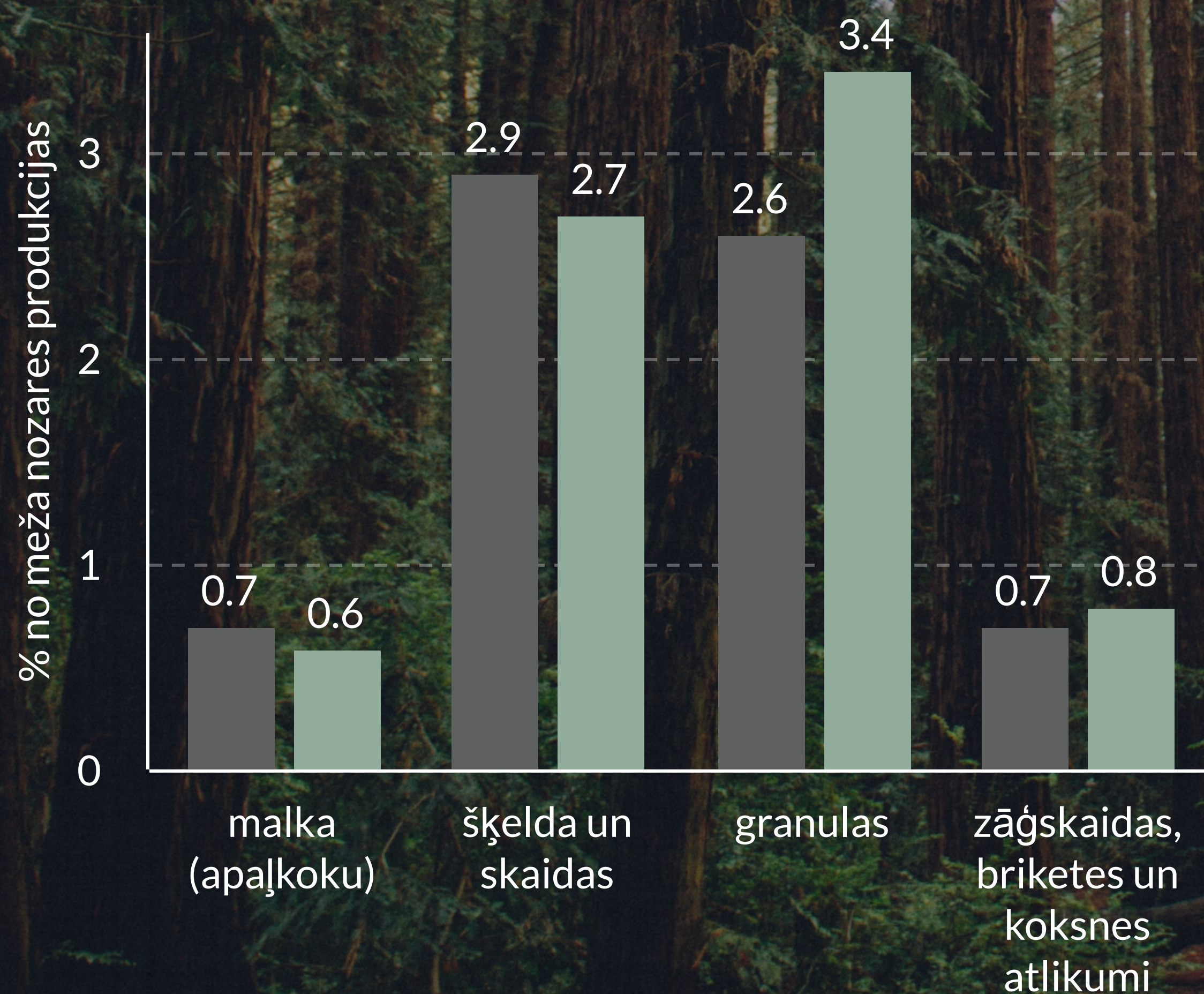
23 118 300 EUR,

kas ir **7,9 %** no meža
nozares produkcijas

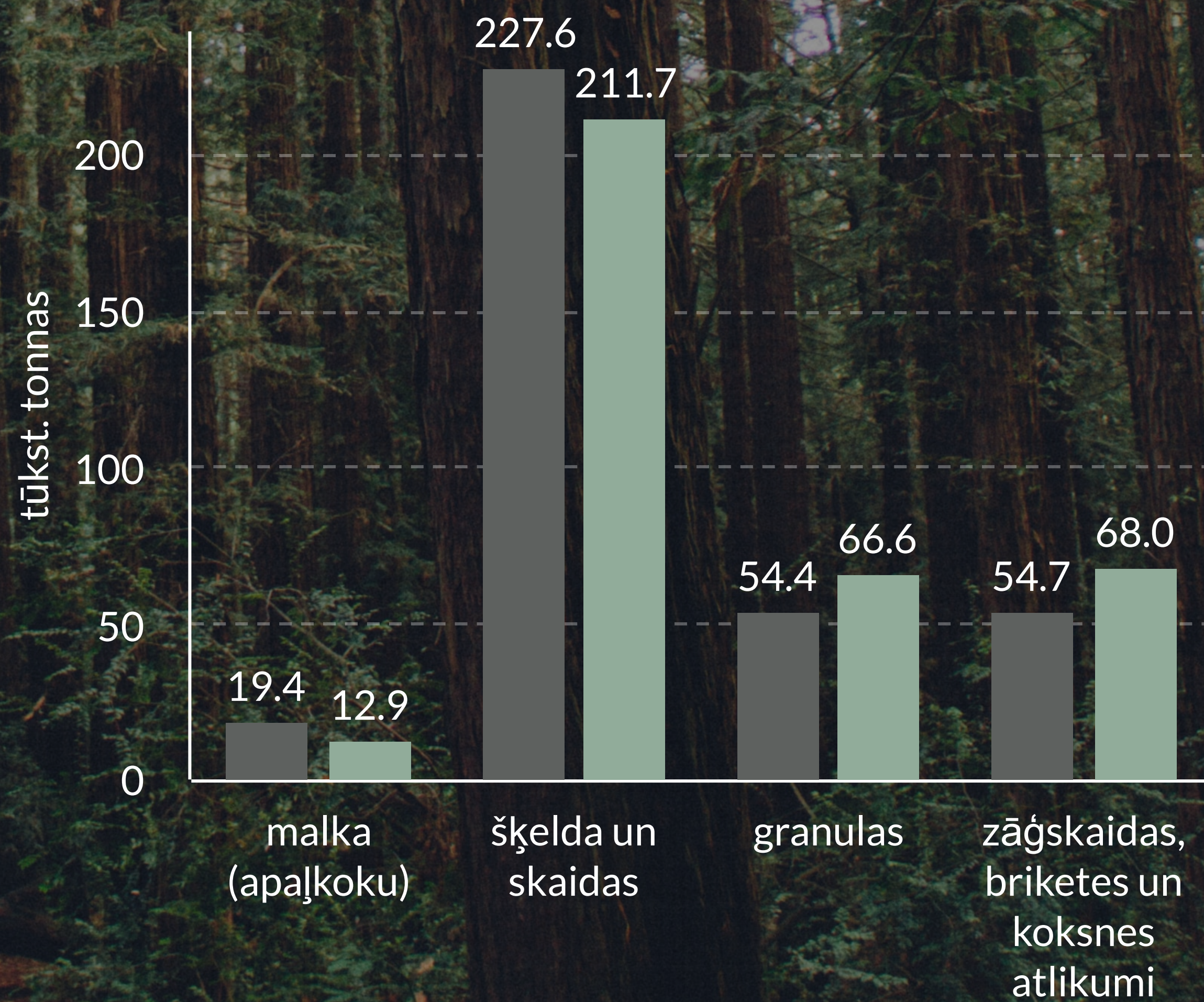

KURINĀMAS KOKSNES IMPORTS UZ LATVIJU ¹

PROCENTUĀLI NO MEŽA NOZARES PRODUKCIJAS

DAUDZUMS ATTIECĪGĀS MEŽA NOZARES PRODUKCIJAS

■ 2019. gada janvāris - marts ■ 2020. gada janvāris - marts

■ 2019. gada janvāris - marts ■ 2020. gada janvāris - marts

NOKLAUSIES AUDIO IERAKSTU ŠEIT

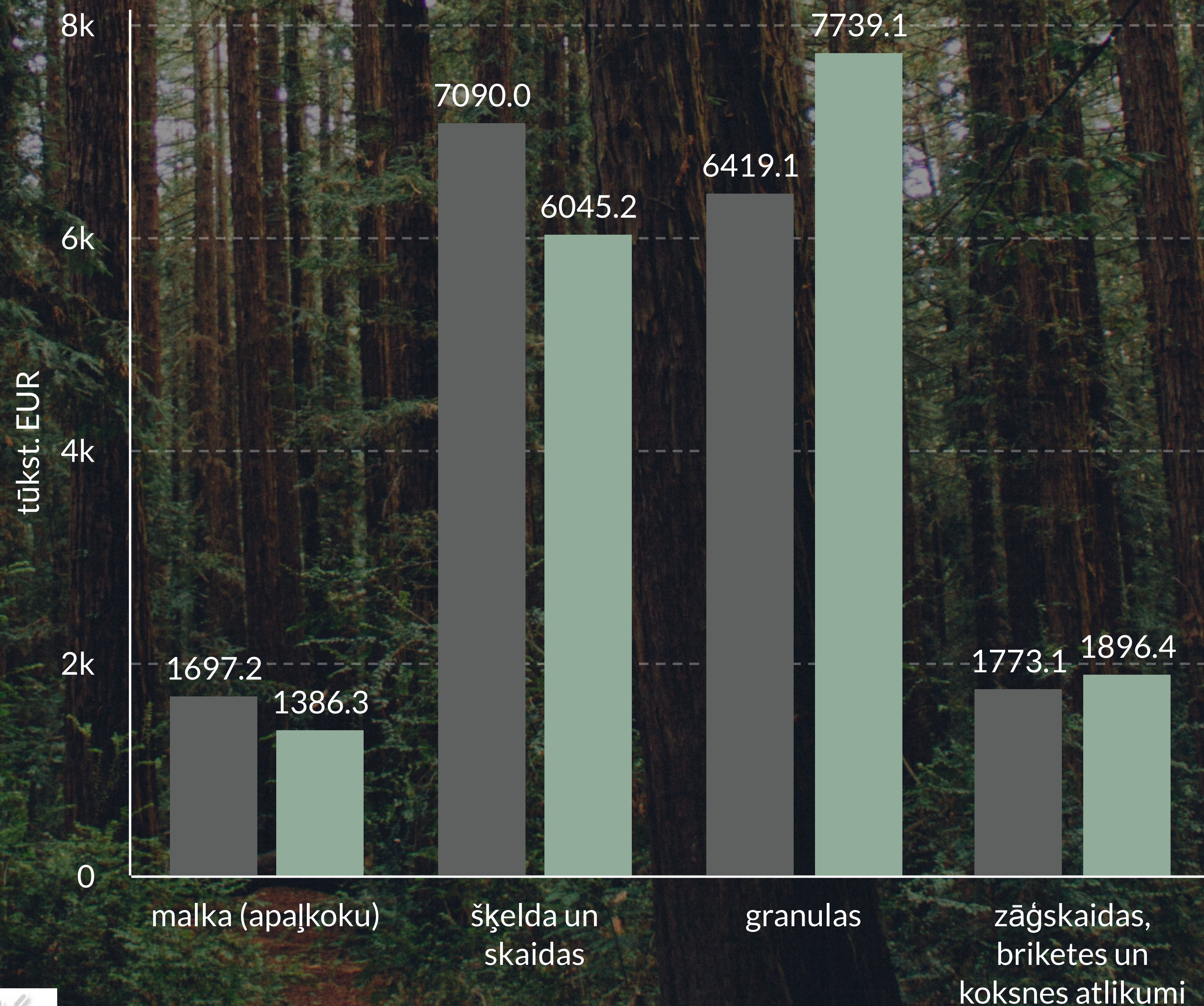
NOKLAUSIES AUDIO IERAKSTU ŠEIT

KURINĀMAS KOKSNES IMPORTS NO LATVIJAS 2

ATTIECĪGĀ MEŽA
NOZARES
PRODUKCIJA
MONETĀRĀ
IZTEIKSMĒ

NOKLAUSIES
AUDIO IERAKSTU ŠEIT

2019. gada janvāris līdz marts

2020. gada janvāris - marts

Salīdzinot 2018. gada un 2019.gada datus, kopējais kurināmās koksnes eksports ir palielinājies par 24,7%, savukārt, imports ir palielinājies par 18,9%, liecina Zemkopības Ministrijas dati.

2019. gadā viszemākais kurināmās šķeldas eksporta apjoms novērojams jūnijā – 82 tūkst. tonnas, savukārt, visaugstākais janvārī – 181 tūkst. tonnas. Atšķirība starp viszemāko un visaugstāko kurināmas šķeldas eksporta apjomu ir 54,7 %.

2019. gadā viszemākais granulu eksporta apjoms novērojams septembrī – 71 tūkst. tonnas, savukārt, visaugstākais janvārī – 236 tūkst. tonnas. Atšķirība starp viszemāko un visaugstāko granulu eksporta apjomu ir 69,9 %.

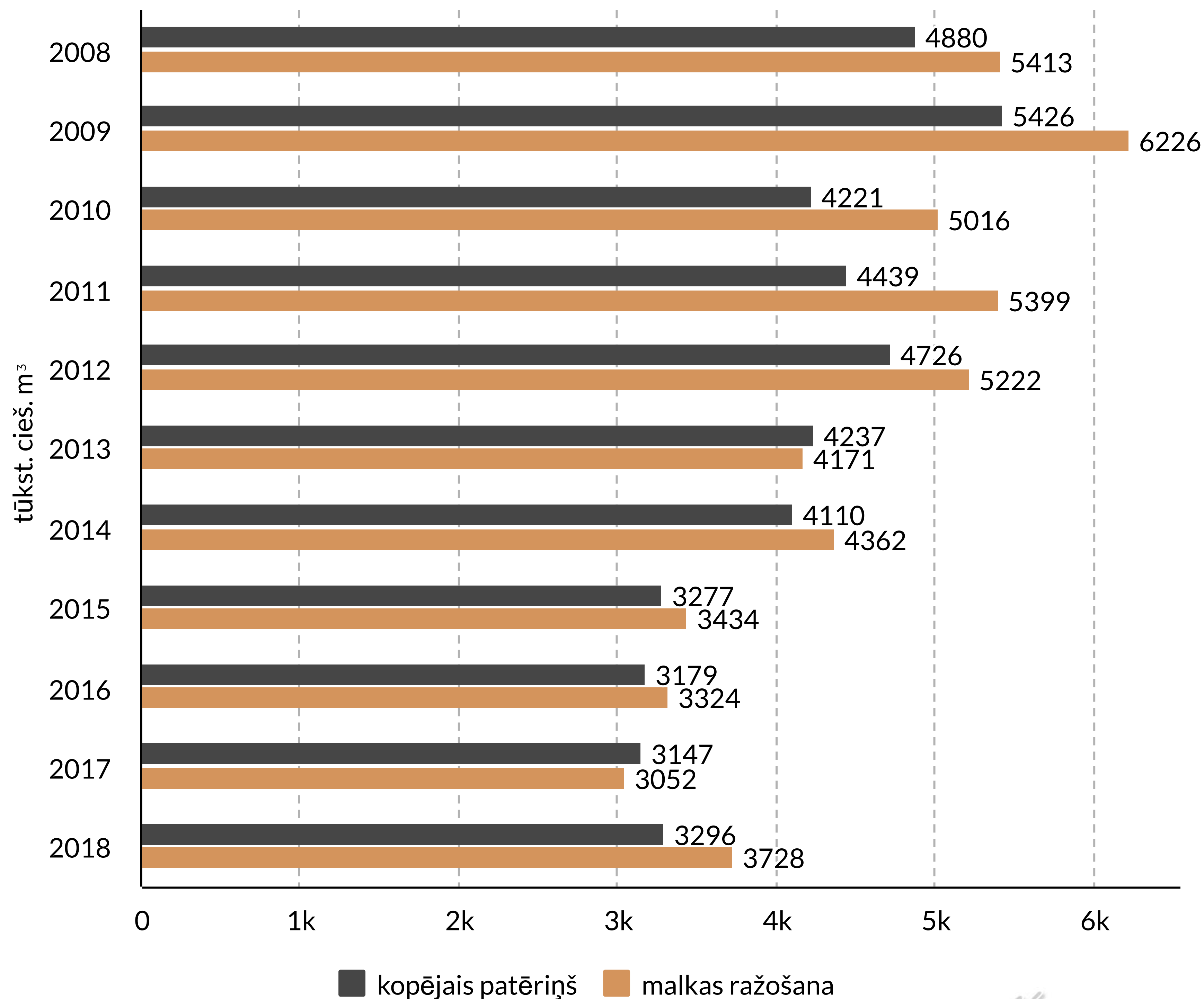
2019.gadā uz Somiju Latvija eksportēja kurināmo koksni 25,26 milj. EUR vērtībā, uz Lietuvu - 10,98 milj. EUR vērtībā, uz Nīderlandi - 5,17 milj. EUR vērtībā.

Zviedrijā Latvijas kurināmās koksnes imports sastādīja 24% no visa Zviedrijas kurināmās koksnes importa. Zviedrijā Latvija ir viena no lielākiem partneriem kurināmās koksnes importa valstīm.

SECINĀJUMI

MALKAS RAŽOŠANA UN KOPĒJAIS PATĒRIŅŠ PA GADIEM

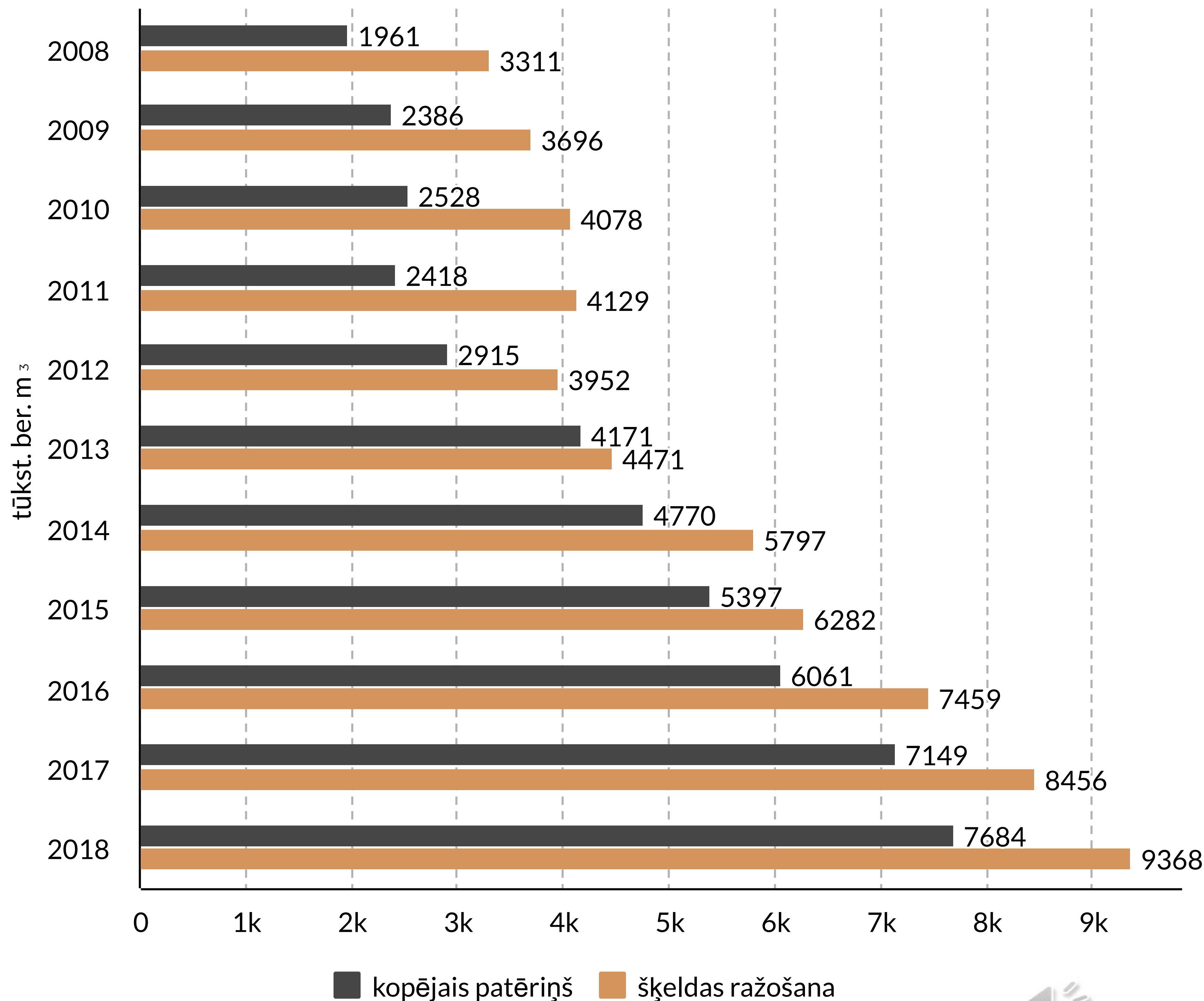

NOKLAUSIES AUDIO IERAKSTU ŠEIT

KURINĀMĀS ŠKELDAS RAŽOŠANA UN KOPĒJAIS PATĒRIŅŠ PA GADIEM

NOKLAUSIES AUDIO IERAKSTU ŠEIT

KURINĀMĀS ŠĶELDAS KOPĒJAIS PATĒRIŅŠ

kopējais daudzums 2018.gadā - **7,7 milj. ber. m³**

PĀRVEIDOŠANAS SEKTORS

5,9 milj. ber. m³ jeb **76 %**,
no tiem:

vispārējās lietošanas
katlumājas

1786 tūkst. ber. m³ jeb **23,2 %**

uzņēmumu katlumājas

205 tūkst. ber. m³ jeb **2,7 %**

vispārējās lietošanas
koģenerācijas stacijas

3778 tūkst. ber. m³ jeb **49,2 %**

uzņēmumu koģenerācijas
stacijas

80 tūkst. ber. m³ jeb **1,0 %**

GALAPATĒRIŅŠ

1,8 milj. ber. m³ jeb **24 %**,
no tiem:

rūpniecība un būvniecība
1 691 tūkst. ber. m³ jeb **22 %**

pārējie patērētāji – komerciālais un
sabiedriskais sektors

123 tūkst. ber. m³ jeb **1,6 %**

augkopība un lopkopība, medniecība
un saistītas palīgdarbības,
mežsaimniecība un mežizstrāde

21 tūkst. ber. m³ jeb **0,3 %**

A large pile of cut logs stacked outdoors, showing the texture of the wood and the arrangement of the logs.

SECINĀJUMI

Ja salīdzināt 2018. gadu un 2017. gadu, tad 2018. gadā kopējais malkas patēriņš palielinājās par 4,5 %.

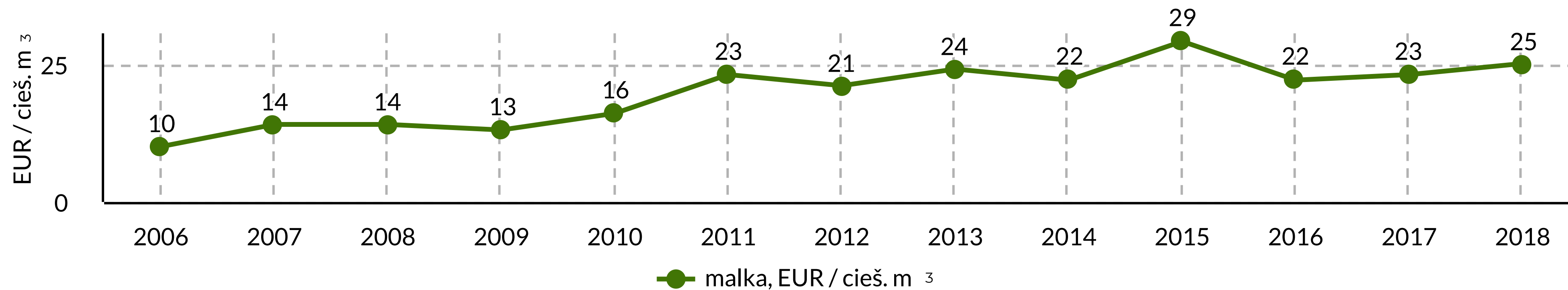
Malkas patēriņš palielinājās mājstaimniecībās, rūpniecībā un būvniecībā (palielinājās galapatēriņš), tādējādi veicinot malkas patēriņa samazinājumu pārveidošanas sektorā siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanā.

Salīdzinot 2018. gadu un 2017. gadu, tad 2018. gadā kurināmās šķeldas kopējais patēriņš palielinājās par 7%. Kurināmās šķeldas galapatēriņš palielinājās par 3,5% (palielinājās rūpniecības un būvniecības sektorā, bet samazinājās komerciāla un sabiedriskā sektorā, kā arī augkopības un lopkopības sektora) un kurināmās šķeldas patēriņš palielinājies pārveidošanas sektorā siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanā par 3,5 %.

KOKSNES BIOMASAS UN IEGŪTĀS ENERĢIJAS CENU DINAMIKA UN PROGNOZES

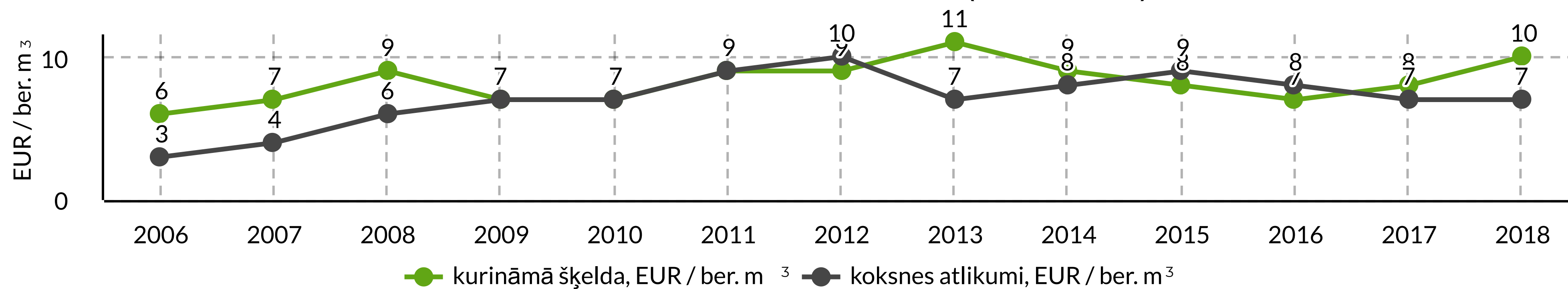
MALKAS VIDĒJĀS CENAS GALA PATĒRĒTĀJIEM PA GADIEM (bez PVN)

NOKLAUSIES
AUDIO IERAKSTU
ŠEIT

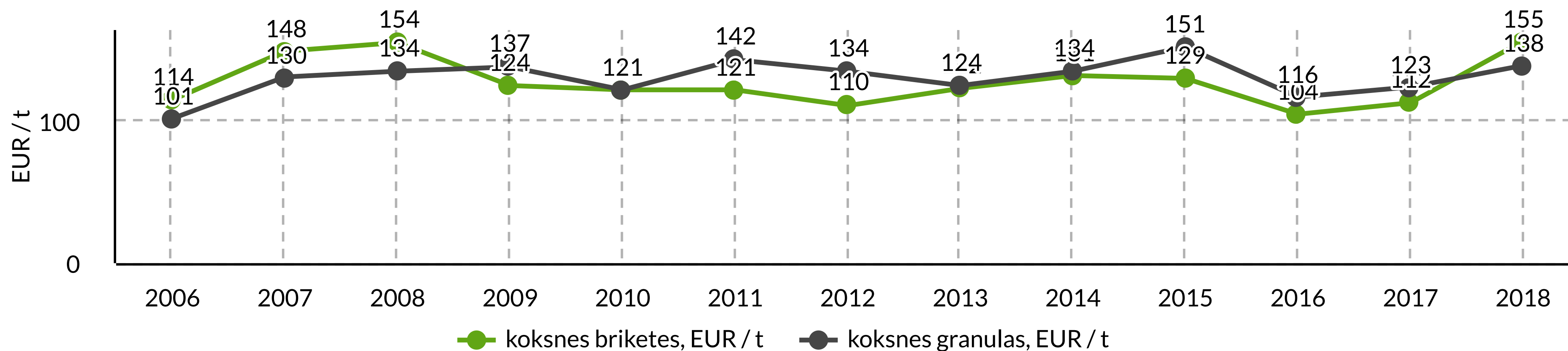
KURINĀMĀS ŠĶELDAS UN KOKSNES ATLIKUMU VIDĒJĀS CENAS GALA PATĒRĒTĀJIEM PA GADIEM (bez PVN)

NOKLAUSIES
AUDIO IERAKSTU
ŠEIT

KOKSNES BRIKEŠU UN GRANULU VIDĒJĀS CENAS GALA PATĒRĒTĀJIEM PA GADIEM (bez PVN)

NOKLAUSIES
AUDIO IERAKSTU
ŠEIT

SECINĀJUMI

Periodā no 2016. gada līdz 2018. gadam **malkas** vidējās cenas gala patērētājiem ir pieaugušas par 12%, savukārt, **kurināmās šķeldas** vidējās cenas ir pieaugušas par 30%.

Periodā no 2016. gada līdz 2018. gadam **koksnes atlikumu** vidējās cenas gala patērētājiem ir samazinājušas par 12,5%, **koksnes brikešu** vidējās cenas ir pieaugušas par 32,9% un **koksnes granulu** vidējās cenas ir pieaugušas par 15,9%.

Cenas un izmaksas būtiski ietekmē transporta attālumi un laika apstākļi.

PATEICAMIES PAR JŪSU VELTĪTO LAIKU

MEŽA KONSULTĀCIJU
PAKALPOJUMU CENTRS